Газет лезöны
ВЛКСМ
Комі Обком
da Сыктывкарса
Горком

Став странајасса прољетаріјјас, öтувтчöј!

Комі Комсомољец

№ 21 (682)
ФЕВРАЉ
26 лун
1937 во
Петö 8-öd во.

Комсомоллöн главнöјыс пропаганфістскöј уж

Феврал 15—18-öd лунјасö муніс ВЛКСМ обкомлöн III-öd пљенум. Пљенум кывзіс ВЛКСМ Сыктывкарса горкомса секретар Рочев јортлыс da Сыктывdін рајкомса секретар Меѣенцева јортлыс отчотнöј dокладјас кыѕі Сыктывкарса da Сыктывdінса органѣзацијајасын пöртсö олöмö пропаганфістскöј уж бурмödöм куѕа ВЛКСМ ЦК мöd пљенумлöн шуöмыс.

Пљенум ѕік весkыda dонјаліс, мыј ВЛКСМ Сыктывкарса горком da Сыктывdінса рајком ВЛКСМ ЦК мöd пљенумлыс шуöмјассö олöмö пöртöны ѣеуdовљетворіѣљнöја. Сыктывdінса рајкомол колхознöј, сіктса da вöрса комсомољскöј органѣзацијајасын пропаганфістскöј уж пуктöмöн весködліс тырмытöма. Öнöѕ уна комсомољецјас, торјаѣін еща лыda колхознöј комсомољскöј органѣзацијајасын абу шымыртöма пољітшколајасöн. Уна котыртöм пољітшколајасö абу торјödöма пропаганфістјасöс. Пропаганфістјасöн рајком весködлö тырмытöма, налы колана отсöг оз овлы, налыс тödöмлунјассö кыпödöмöн рајком оз заѣімајтчы, і кыѕ талöн резуљтат уна пропаганфістјас асланыс ужын кывкутöны вывті омöља. Пропаганфістјас Старцев, Лоdыгін da мукödјас сісѣемаѣіческöја срывајталöны заѣаѣіјејассö.

ВЛКСМ горкомлöн пропаганфістскöј ужöн весködлöмыс абу бурѫык Сыктывdінса рајком dорыс. Тащöм-жö тырмытöмторјас вылö пљенум індіс Сыктывкарса горкомлы. Пöшѣі став первічнöј комсомољскöј органѣзацијајасыс ВЛКСМ горкомлöн нырулас. Кажітчіс есkö, мыј первічнöј органѣзацијајасын пропаганфістскöј уж пуктöмöн колö весködлыны быd лун, тödны налыс ужсö, бырödны пропаганфістјас ужын став тырмытöмторјассö da сетны налы ужсö бурмödöмын быdлунса практіческöј отсöг. Но фелö вылас ылöѕ абу таѕі. Горком пољітшколајасöн практіческöја весködлöм пыффі сöмын руковоdствујтчö своdкајасöн.

Со факт. Мијанлы гіжö Лесѣехнікумыс комсомољец, мыј лесѣехнікумса первічнöј комсомољскöј органѣзацијаын, ні комсомољецјас пöвсын, ні ѣесојузнöј томјöз-студентјас пöвсын кык тöлыс абу овлöма ѣекущöм пољітзаѣаѣіје. А öd горкомса секретар Рочев da пољітучоба отфелын јуралыс Істомін јортјас асланыс бјуро засеdаѣіјејас вылын, комсомољскöј актів собраѣіјејас вылын асланыс пöс речјасын віставлісны, мыј став комсомољецјасöс da кык сурс гöгöр ѣесојузнöј томјöзöс шымыртöма пољітшколајасöн. Но фелöыс мödнога. Горкомса ужалысјас оз тödны нырувсыс комсомољскöј органѣзацијајас пропаганфістскöј уж состојаѣіје јылыс, огö-ѣін шуö сіјö качество јылыс.

Абу бурѫык положеѣіјеыс і мукöd рајонјасын.

ВЛКСМ Обкомлöн пљенум бостліс чорыd бољшевістскöј аскріѣіка улö пропаганфістскöј ужöн весködлöмын став тырмытöмторјассö. Сорѣітысјас ѕік весkыda індалісны і сы вылö, мыј ВЛКСМ Обком тырмытöма весködліс ВЛКСМ рајкомјасöн пропаганфістскöј уж котыртöмын.

Талун мі печатајтам пљенумлыс Сыктывdін рајкомса секретар Меѣенцева јорт dоклаd куѕа ВЛКСМ ЦК мöd пљенумлыс шуöмсö олöмö пöртöм јылыс решеѣіје da ВЛКСМ Војвыв крајкомса секретар Руdых јортлыс реч, коdјас dолженöс лоны областнöј комсомољскöј органѣзацијалы, рајкомјаслы јон воропöн комсомолын пропаганфістскöј уж котыртöмын.

Пöра гöгöрвоны руковофашщöј комсомољскöј работѣікјаслы, комсомољскоj актівлы, мыј главнöјыс комсомол став ужын ем пропаганфістскöј уж котыртöм.

ВЛКСМ обкомса ужалысјасöн завофітöмöн da первічнöј комсомољскöј органѣзацијајасын комсоргјасöн помалöмöн da став комсомољецјаслöн могыс сыын, меdым меdса регыdја каdöн пöртны олöмö ВЛКСМ Обком III пљенумлыс шуöмсö da пропаганфістскöј ужын регыdја каdö бырödны став тырмытöмторјассö.

Быd піоѣерлöн лоас куім значокöн

Быd піоѣерöн куім обороннöј значок імеітöм јылыс москваса піоѣерјаслыс da Сöвет сојузса маршал Буфонныј јортлыс шыödчöмјассö обсуфітöм бöрын мі, Віѣінса среднеј школајасыс піоѣерјас кöсјысам тајö значокјас вылас сdајтавны нормајас.

Клубö котыртім кружокјас, сені нуödалам заѣаѣіјејас. Унаöн-ѣін сdајталісны нормајас—БГТО тöвса віdјас куѕа. А квајтöd классын велödчыс Шура Ціпіљев февраљ тöлыс кежлö сdајтіс нормајассö куім значок вылö.

Меdса бура ужалö ПВХО кружок. Март 12-öd лун кежлö 35 морт лöсödчöны сdајтны нормајас.

Маљцева.

Пропаганфістскöј уж јылыс ВЛКСМ ЦК II-öd пљенумлыс решеѣіјесö олöмö пöртöм јылыс Сыктывdінса рајком отчот куѕа

ВЛКСМ Комі Обком III-öd пљенумлöн постановљеѣіје

Пропаганфістскöј уж јылыс ВЛКСМ ЦК II-öd пљенумлыс решеѣіјејассö олöмö пöртöм куѕа Сыктывdін рајонса комсомољскöј органѣзацијалыс ужсö ВЛКСМ обкомлöн пљенум прізнајтö слабöјöн.

Ѣеуdовљетворіѣљнöјöн колö пропаганфістскöј ужыс колхозса томјöз пöвсын, вöрын, торјöн-ѣін сені, кытöні абуöс первічнöј комсомољскöј органѣзацијајас.

Колхознöј томјöз пöвсын слабöј пољітіческöј ужыс меdвоѕ віставсö ВЛКСМ колхознöј органѣзацијајас ѣеуdовљетворіѣљнöја быdмöмын. Öнöѕ рајонса 79 колхозын (89 пыщкыс) абуöс первічнöј комсомољскöј органѣзацијајас.

Лыdфыны ѕік леѕны поѕтöмöн, кор пољітшколајасын: Выљгортын (пропаганфіст Лоdыгін), Морdінын (пропаганфіст Кызрофев), Кöрткерöсын (Прокушев), dоѕын (Старцев) dугdывтöг орјödлöны заѣаѣіјејас, індалöм пропаганфістјас заѣаѣіјејас кежлö лöсödчöм dорö относітчöны кывкуттöма.

Собраѣіјејасöн da засеdаѣіјејасöн пољітшколајасын da кружокјасын заѣаѣіјејас орјödлöм вöсна, программнöј ѣемајас прöјфітöмсö ѣекушщöј пољітікаöн вежöм вöсна унѫык комсомољскöј школајасас da кружокјасас мунöны сöмын-на меdвоѕѕа ѣемајас, коdі вајödö ВЛКСМ ЦК-öн індöм срокјасын программа прöјфітöмсö орödöмö.

Öнöѕ руковофашщöј комсомољскöј актів ачыс оз нуöd пропаганфістскöј ужсö. Рајком бјуроса 7 шљен пыщкыс вітыс оз весködлыны пољітшколајасöн. ВЛКСМ рајком ез прöверіт быd пропаганфістлыс ужсö (55 пыщкыс прöверітöма кыѕвітыслыс).

Асланыс уж јылыс пропаганфістјаслöн dокладјас шоча обсужdајтсывлöны бјуро засеdаѣіјејас вылын. 46 кружок da пољітшкола пöвсыс 1936 во чöжöн программасö помалісны сіѕімöн. Рајонса кызвын комсомољскöј органѣзацијајасас Сöветјас чрезвычајнöј VIII-öd сјезd вылын Сталін јортлыс dокладсö da СССРлыс Консѣітуцијасö разјасѣајтöмö ез вöв кыскöма пöрыс рабочöјјасöс da колхоѕнікјасöс, ез вöв котыртöма Консѣітуција велödігöн томјöз пöвсын кыпталöм торја вопросјас куѕа лекцијајас da бесеdајас. Кыѕі правілö став фелöсö вајödöма Консѣітуција лыdфöмö. Комсомољскöј обшщöј собраѣіјејас вылын, а сіѕжö ѣесојузнöј томјöз собраѣіјејас вылын зев гежöda обсужdајтсывлöны ѣекушщöј пољітіка вопросјас.

ВЛКСМ Сыктывdінса рајкомлыс пљенум щöктö главнöј вѣімаѣіјесö весködны вылын індöм тырмытöмторјассö бырödöм вылö. **Пљенум постановљајтö:**

1. Објажітны комсомоллыс Сыктывdінса рајкомöс пропаганфістјаслыс качественнöј состав прöверітöмсö ештödны 1937 воса март 1-öd лунöѕ. Фекаdнöј срокöн бöрјыны лöзымса, dоѕса, пажгаса, кöрткерöсса комсомољскöј пољітшколајасö da кружокјасö тырмытöм пропаганфістјасöс.

2. ВЛКСМ ЦК II-öd пљенум решеѣіјејас серѣі обеспечітны ВЛКСМ рајком бердын пропаганфістјаслыс семінар быd тöлысын öтчыd нуödöм, закрепітны быd пропаганфістöс кружокыслыс da школаыслыс программасö помавтöѕ. Шымыртны велödчöмöн велödчытöм 15 пропаганфістöс.

3. Сы вöсна, мыј емöс первічнöј комсомољскöј органѣзацијајасын: Морdінын, dоѕын, Мажаын комсомољскöј школајасöс da кружокјасöс ѣеправіљнöја комплектујталöм фактјас, щöктыны ВЛКСМ рајкомлы весködны леѕöм öшыбкајассö.

4. Објажітны рајкомöс ВЛКСМ ЦК решеѣіјејас серѣі кустöвöј школајас da комсомољецјас-офіночкајаслы 3 школа котыртöм помавны март 1-öd лунöѕ. Щöктыны рајкомлы лöсödны быdлунја контроль тајö школајас da кружокјас ужалöм da велödчысјаслыс составсö закрепітöм бöрса, ѣе леѕны лоны отсев.

5. Сіјö колхозјасса томјöз пöвсын, кöнјасын абуöс комсомољскöј органѣзацијајас, быdлунја массöвöј пољітіческöј уж котыртöмöн ВЛКСМ рајком dолжен dобітчыны прöверенnöј переdовöј колхознöј томјöзыс выљ первічнöј комсомољскöј органѣзацијајас котырталöм. Та могыс ВЛКСМ рајком dолжен котыртны лекторскöј группа, котыртны томјöзлыс собраѣіјејас, dокладјас, пољітіческöј вопросјас куѕа бесеdајас нуödалöм могыс комсомољскöј актівлыс сісѣемаѣіческöја ветлывлöмјас.

6. Објажітны ВЛКСМ Сыктывdінса рајкомлы котыртны комсомољскöј пољітшколајасса da кружокјасса пропаганфістјас ужöн, торјöн-ѣін кружокјасöн выљ программа вылö вужöмöн конкретнöја весködлöм, ѣе леѕны воѕö кежлö орödны ѣіöті заѣаѣіје.

Лыdфыны воѕö кежлö објазаѣељнöјöн ВЛКСМ рајком бјуро засеdаѣіјејас вылын кывзавлыны пропаганфістјаслыс асланыс ужалöм јылыс отчотјас, сетны налы ужын колана отсöг.

7. Објажітны ВЛКСМ рајкомöс öніја каdö комсомољецјас da томјöз пöвсын став пропаганфістскöј ужас торја вѣімаѣіје весködны пољітіческöј урокјас da антісöветскöј троцкістскöј центр вылын процесс маѣеріалјас разјасѣајтöм вылö, меdым кыпödны револуціоннöј бољшевістскöј суслунсö комсомољскöј органѣзацијајаслыс, став комсомољецјаслыс da воѕö ödѕödны классово-вражфебнöј, антісöветскöј контрреволуціонно-троцкістскöј посљеdышјасöс da налыс сојуѕнікјассö правöј отшщепеѣецјасöс da націоналістіческöј елементјасöс ВЛКСМ раdјасыс ерdödалöм da вöтлалöм куѕа мірітчытöм тышсö.

8. Індыны ВЛКСМ Сыктывdінса рајкомын секретар Меѣенцева јортлы, мыј сіјö грубöја ѕугіс сојузпыщса фемократіјасö, кор сіјö Обком Пљенум вылын выступітіс рајком отчотöн, коdі ез вынсödсы комсомол рајком бјуро вылын.

9. Щöктыны ВЛКСМ Комі Обком бјуролы кык тöлыс мысѣі прöверітны тајö постановљеѣіје олöмö пöртöмсö.

Том лыжнік, Педінсѣітутса студент—Горчаков јорт лыжнöј соревнованіје вылын бостіс первöј места. 2 час 41 мінут da 30 секундöн сіјö муніс 30 кілометр.

Пропаганѳістскӧј ужлы меѳыжыѳ вӈімаӈіје

ВЛКСМ Обком III-ӧѳ пљенум вылын Војвыв Крајкомолса ѳекретар РУѳЫХ јортлӧн реч *)

ВЛКСМ Комі обкомлӧн III-ӧѳ пљенум обсужѳајтӧ Сыктывкарса горкомлыѳ ѳа Сыктывѳінса рајкомлыѳ „Комсомолын пропаганѳістскӧј уж котыртӧм“ јылыѳ ВЛКСМ ЦК II-ӧѳ пљенумлыѳ решеӈіјејассӧ олӧмӧ пӧртӧм куѓа ВЛКСМ ЦК пљенумѳаӈ віт тӧлыѳыѳ ѳыржык каѳколастса ужыѳ отчотнӧј ѳокладјас.

Каѳыс кољіс тырмымӧн ѳа мијан ем став основаӈіјејас вӧчны тајӧ пљенум вылас став колана вывоѳјас сы јылыѳ, кыѓі комі комсомољскӧј органіѕаціја пӧртӧ олӧмӧ ЦК пљенумлыѳ решеӈіјејассӧ.

Пљенумлӧн могыс сулалӧ сыын, меѳым комсомољскӧј органіѕаціјајас став положіѳељнӧј опытјас поѳулын, вӧчны ӈекымын преѳваріѳељнӧј ітогјас, кыѓі мі пӧртам олӧмӧ ЦК пљенумлыѳ решеӈіјејассӧ.

Уѳпешнӧја-ӧ пљенум справљајтчӧ тајӧ могнас?

Мем кажітчӧ, мыј ылӧ оз. Пљенум вылын мі аѓѓам ѳерјознӧј затруѳӈеӈіјејас. Та вылӧ колӧ сувтлыны, тајӧ обстојаѳељствоыс кутӧ оз ічӧт тӧѳчанлун.

Мыјын сулалӧны затруѳӈеӈіјејасыс?

Оѳі-кӧ, —пљенум оз вермы ӈе чувствујтны, мыј комсомол Комі обкомлӧн бјуро тырмытӧм ѳерјозноѳтӧн отӈеѳітчіс отчотнӧј ѳокладјассӧ лӧѳӧѳӧмын. Обкомӧн абу вӧчӧма меѳѳа ељементарнӧјсӧ — тајӧ органіѕаціјајасын обком віѓӧѳ абу ӈуӧѳӧма прӧверкајассӧ. Кущӧм збыљ положеӈіјеыс пропаганѳістскӧј ужын сыктывкарскӧј ѳа сыктывѳінскӧј органіѕаціјајасын установітны јона ѳӧкыѳ. Тајӧ органіѕаціјајасас пыѳыѳаӈ прӧверкасӧ обком ез котыртлы. Тајӧ органіѕаціјајасыслыѳ ужалан опытсӧ обком ез ізучіт. І ӈінӧм абу ѳівујтчанаыс, мыј обкомлӧн бјуро ез вермы ѳетны тајӧ отчотнӧј ѳокладјас куѓаыс пљенум вывса участӈікјаслы віѓӧѳлӧм вылӧ пљенум постановљеӈіјејаслыѳ проектјассӧ. Ме ылын сыыѳ, меѳым ѳокладчікјаслы преѳјавітны мыжалӧм, мыј налӧн ѳокладјасыс очковѳіраѳељство. Но чајта, мыј верітны сӧмын ѳокладчікјас кыв вылӧ, сіѓ-кӧ вӧчны ӧшыбка. Обкомӧн пљенум кежлӧ вопросјас лӧѳӧѳӧмын тащӧм отношеӈіјеыс оз вермы ӈе віставны пропаганѳістскӧј уж вопросјас ѳорӧ отношеӈіје јылыѳ.

Мӧѳ-кӧ,—ѳокладчік јортјас абу објекѳівнӧјӧѳ асѳыныс ужсӧ ѳонјалӧмын. Горкомса ѳокладчік Рочев јорт пљенумӧс кӧсјіс „убеѳітны“, мыј наӧн, горкомӧн вӧчӧма ѳерјознӧј „сѳвігјас“, воӧѳчӧма „переломӧ“. Тајӧ чепуха. Меѳѳа-ӈін ѳокладчіклӧн ез тыѳовтчы колана скромноѳтыс. ѳокладчікјаслӧн ез тырмы каѳыс аскріѳіка вылӧ, а аскріѳіка колӧ кыѓ ӈекор. Горком ѳа рајком віт тӧлыѳ гӧгӧр ужалісны ЦК пљенумлыѳ решеӈіјејассӧ олӧмӧ пӧртӧм куѓа і мі ѳокладчікјаслыѳ пӧшѳі ӈінӧм ег кывлӧ пропаганѳістскӧј ужын іӈѳереснӧј положіѳељнӧј опыт јылыѳ.

Кӧѳ еѳкӧ меѳ Рочев ѳа Меѓенцева јортјас віѳталісны пропаганѳаын асланыс ӈепосреѳственнӧј уж јылыѳ, мыј-жӧ најӧ вӧчӧны. Тајӧ і абу ѳівујтчана. Рочев јорт ачыс ӧнӧѓ оз нуӧѳ ӈі кружок, ӈі пољітшкола. Ыжыѳжык вӈімаӈіје заслужівајтӧ пљенум вылын Јељкіналӧн, ВКП(б) історіја кружокын пропаганѳістлӧн, выступљеӈіјеыс, коѳі віѳталіс, кыѓі горком „інструкѳірујтіс“ пропаганѳістјасӧс выљ программа вылӧ кружокјасӧс вужӧѳӧм јылыѳ. Јељкіна јорт выступљеӈіје бӧрын пљенумлы лоі гӧгӧрвоана „сѳвігјас“ ѳа „перелом“ јылыѳ, горкомѳаӈ пропаганѳістскӧј ужӧн веѳкӧѳлӧмыс. Кущӧм-жӧ органіѕаціјаын пропаганѳістскӧј ужын чукӧрміс положіѳељнӧј опытыс, сы јылыѳ ѳокладчікјас віѳталісны вывті еща ѳа ӈе тыр гӧгӧрвоана.

Мем кажітчӧ, мыј тајӧ лоі сы вӧсна, мыј ѳокладчікјас нӧшта ылын-на сулалӧны пропаганѳістскӧј уж ѳорыѳ, пропаганѳістскӧј ужнас заӈімајтчӧны „вообще“, пропаганѳаӧн веѳкӧѳлӧны „в ообщем ѳа целом“.

Којмӧѳ-кӧ, преӈіјејас јылыѳ. Унжык ораторјаслӧн, а меѳѳа-ӈін рајкомјасса ѳекретарјас преӈіјејаслӧн соѳержаӈіјеыс сіѓ-жӧ віѳталӧ уна тор јылыѳ. Мем кажітчӧ, мыј унжык јортјаслӧн выступљеӈіјејасыс вӧліны речјасӧн, коѳјасӧс најӧ ѳолженӧѳ вӧліны віѳтавны віт тӧлыѳ сајын. Поѓӧ мӧвпавны, мыј РК-са ѳекретарјас выступајтӧны сіјӧ конѳпектјас ѳа ѳеѓісјас куѓа, коѳјасӧн најӧ выступајтлісны ӈољ тӧлыѳ сајын. Збыљ вылӧ, мыј јылыѳ віѳталісны ораторјас? Најӧ констаѳірујтісны сіјӧ, мыј јылыѳ віт тӧлыѳ сајын віѳталіс ВЛКСМ ЦК-са ѳекретар Фајнберг јорт ѳа мыј јылыѳ віѳталӧны ВЛКСМ ЦК II-ӧѳ пљенумлӧн решеӈіјејасыс. Пљенум вылын мі егӧ кылӧ, меѳым кӧѳ еѳкӧ ӧѳі РК-са ѳекретар выступітіс ѳа віѳталіс кыѓі сіјӧ нуӧѳӧ пропаганѳістскӧј ужсӧ, кущӧм опыт чӧжіс сіјӧ, кущӧм ѳӧкыѳјасӧн сіјӧ паныѳаѳлӧ, кущӧм препјатствіјејас емӧѳ, кущӧм ѳа мыјын колӧ отсӧгыс обкомѳаӈ, крајкомѳаӈ. Ме-ӈін ог віѳтав сы јылыѳ, мыј РК-са ѳекретарјас објазанӧѳ вӧліны віѳтавны сы јылыѳ, кыѓі акѳів ѓоӈнас нуӧѳӧ пропаганѳістскӧј ужсӧ ѳа кущӧм опыт чӧжіс.

Мыјӧн објаѳӈітны РК-са ѳекретарјаслыѳ тащӧм ѳама выступљеӈіјејассӧ? Ме ногыѳ сіјӧн, мыј РК-са ѳекретарјас вывті-на ылын сулалӧны веѳкыѳ быѳлунѳа пропаганѳістскӧј ужыѳ, быѳ лун пропаганѳанас оз заӈімајтчыны.

Со кык прімер. Сыктывкарса горком 1936-ӧѳ воѳа апрељ первој лунѳаӈ ѳа тавоѳа февраљ 15-ӧѳ лунӧѓ

віѳлаліс аслас бјуро заѳеѳаӈіје вылын 324 вопрос. Сы пыщкыѳ пропаганѳістскӧј уж јылыѳ ѳӧкыѳа воӧ ѳаскымын вопрос. ЦК II-ӧѳ пљенум бӧрын горком ез кывзыв бјуро вылас ӈі ӧтчыѳыѳ ӈіӧѳі пропаганѳістлыѳ, ӈіӧѳі пољітшколалыѳ, ӈіӧѳі кружоклыѳ сы јылыѳ, кыѓі најӧ ужалӧны. Сыктывѳінса РК аслас бјуро заѳеѳаӈіје вылын ЦК пљенум бӧрын віѳлаліс 126 вопрос. Сы пыщкыѳ сӧмын 6 вопрос пропаганѳістскӧј уж јылыѳ, ѳа ставсӧ сіјӧ меѳбӧрја каѳӧ, бура-кӧ обком пљенум вылӧ ѳоклаѳ пуктӧм вӧсна јітӧѳын.

Мыјын помкаыс комі комсомољскӧј органіѕаціјаын пропаганѳістскӧј ужын гырыѳ тырмытӧм-торјасыслӧн? Помкаыс лоӧ сыын, мыј обкомѳаӈ заѳоѳітӧмӧн акѳів пыщкыѳ ӧнӧѓ-на абу венӧма пропаганѳістскӧј уж ѳонјавтӧмсӧ. Ӧѳ факт, мыј обкомса унжык работӈікјасыс ӧнӧѓ-на оз нуӧѳны пропаганѳістскӧј ужсӧ веѳкыѳа кружокјасын ѳа пољітшколајасын. Пропаганѳістскӧј уж комсомол коміѳетјаслы ѳа руковоѳашщӧј комсомољскӧј акѳівлы нӧшта ез-на ло главнӧјӧн ѳа поѳулӧн ужас. Кружокјас ѳа пољітшколајас котыртӧм уна рајкомјасын пуктӧма пољітучоба отѳелын јуралыѳјас пељпом вылӧ. Пропаганѳістскӧј ужӧн ѳекретарјас заӈімајтчӧны „в ообщем ѳа целом“, ѳеталӧны обшщӧј указаӈіјејас, веѳкӧѳлӧны „вообще“.

Лоі еѳкӧ ӈе веѳкыѳ утвержѳајтны, мыј Комі областнӧј комсомољскӧј органіѕаціја ӈінӧм ез вӧч ЦК II-ӧѳ пљенумлыѳ решеӈіјејассӧ олӧмӧ пӧртӧмын. Емӧѳ органіѕаціјајас, коѳјаслӧн пропаганѳістскӧј уж котыртӧмын емӧѳ положіѳељнӧј моментјас. Тајӧ положіѳељнӧј моментјасыс емӧѳ і сыктывкарса органіѕаціјаын, ем-і комсомол Сыктывѳінса рајоннӧј органіѕаціјаын. Комсомољецјаслы ѳа томјӧзлы љекціјајас котыртӧм, агітколљекѳів лӧѳӧѳӧм, коміѳетјас ѳерјознӧјжык отношеӈіје петкӧѳлӧны пропаганѳістјасӧс поѳберітӧмын. Сыктывкарын ѳа Сыктывѳінын жын мынѳа руковоѳашщӧј комсомољскӧј акѳівыс аѳныс нуӧѳӧны заӈаѳіјејас кружокјасын ѳа пољітшколајасын.

Но міјанлы, комсомољскӧј акѳівлы ӈінӧм абу вреѳнӧјжыкыс сыыѳ, меѳым зазнајтчыны меѳвоѓѓа чуѳ тӧѳчана вермӧмјас вылын. Ӈінӧм абу омӧљжык сыыѳ, меѳым „охват“ обшщӧј лыѳпасјас сајѳаӈ ӈе аѓѓыны пољітучобаӧн „охваѳітӧм“ јылыѳ сушществосӧ, ӈе аѓѓыны ѳеталјассӧ, коѳјасыѳ, кӧӈечнӧј щӧтнас, течѳӧ воѳпітаѳељнӧј ужыс.

Комі комсомољскӧј органіѕаціја ужлы основнӧј базаыс ем креѳѳанскӧј, колхознӧј томјӧз. Комі комсомољскӧј органіѕаціјалыѳ ужсӧ ѳонјавны мі ѳолженӧѳ меѳѳа војѳӧр сы ѳерѳі, кыѓі пуктӧма пропаганѳістскӧј воѳпітаѳељнӧј ужыс колхознӧј томјӧз піын. Матыстчам ӈекымын лыѳпасјас ѳа фактјас ѳорӧ, коѳјас јарјугыѳа віѳталӧны комі комсомољскӧј органіѕаціјалыѳ колхознӧј томјӧз пӧвсын ужалӧмсӧ.

Обкомӧн ѳа Комі АССР-са уна рајкомјасӧн томјӧзӧс коммуӈіѳіческӧја воѳпітајтан могӧн, коѳӧс пуктіс ВЛКСМ X-ӧѳ сјезѳ, веѳкӧѳлӧмѳінӧ сӧмын формаљнӧја отноѳітчӧм вӧсна ѳа колхознӧј томјӧз пӧвсын пољіѳіческӧј уж ӈеуѳовљетворіѳељнӧј состојаӈіје вӧсна, Комі АССР-са ВЛКСМ органіѕаціјаын меѳбӧрја каѳӧ лоі колхозјасын комсомољскӧј органіѕаціјајас лыѳлӧн чінӧм.

1936-ӧѳ воѳа јанвар первој лун кежлӧ Комі областувса комсомољскӧј органіѕаціјаын лыѳѳыѳѳіс 274 первічнӧј органіѕаціја колхозјасын, коѳі вӧлі Комі АССР-са 682 колхоз вылӧ ѓік тырмытӧмӧн. Тавоѳа јанвар первој лун кежлӧ Комі областнӧј органіѕаціја арталӧ 224 колхознӧј органіѕаціја.

Кыѓ тыѳалӧ, тајӧ цыфрајасѳыс, колхозјасын лоі ВЛКСМ органіѕаціјајаслӧн чінӧм.

Мыјла тајӧ ез вӧв аѓѓӧма ВЛКСМ обкомӧн? Бјуро руковоѳствоын колана пољіѳіческӧј јоѳлун тырмытӧм вӧсна обкомӧс вајӧѳіс гырыѳ пољіѳіческӧј ӧшыбкајасӧ, сіјӧ веркӧсті віѓӧѳіс колхозјасыѳ комсомол торја первічнӧј органіѕаціјајас кіѳѳӧм вылӧ. Обком ез аѓѓы торја рајонјасыѳ колхозјасса первічнӧј органіѕаціјајасыѳ комсомољецјасӧн велӧѳчыны мунӧм, вӧрӧ пыр ужалӧм вылӧ мунӧм, карјасса новостројкајас вылӧ ѳа РККА-ӧ мунӧм вӧсна торја первічнӧј органіѕаціјајаслыѳ кіѳѳӧмсӧ.

Оз поѓ ӈе сувтлыны рајкомјасса уна ѳекретарјас ѳа рајкомјас ужын пољіѳіческӧј јоѳлун јылыѳ. Рајкомјасса ѳекретарјас, Ѳметаӈін јорт (Сыктыв рајон), Чуманов јорт (Луз рајон), Кољесов јорт (Уѳора рајон), Меѓенцева јорт (Сыктывѳін рајон), ѳа Рочев јорт (Сыктывкар) леѓісны ыжыѳ пољіѳіческӧј ӧшыбка, коѳі лоі сыын, мыј колхозјасса уна первічнӧј органіѕаціјајас кіѳѳӧм јывѳыс тӧѳӧмӧн, сіјӧс пољіѳіческӧја ез ѳонјавны, мунісны тајӧ торјас ѳортіыс. Комі АССР-са колхозјасын комсомоллӧн быѳмӧмыс мунӧ тырмытӧма. Мыјла? Сы вӧсна, мыј ужын тајӧ важӈејшӧј участоксӧ унаӧн леѓӧмаӧѳ самоѳок вылӧ. Обком ѳа рајкомјас омӧља ужалӧны воѓынмуныѳ, провереннӧј колхознӧј томјӧзӧс комсомолӧ кыскӧм куѓа. Ѓік та вӧсна колхозјасын сушществујтыѳ уна комсомољскӧј органіѕаціјајас, кыѓ правілӧ, еща лыѳаӧѳ (куім, віт, ѳіѓім морт). Органіѕаціја бокѳаӈ тајӧ органіѕаціјајассӧ абу јонмӧѳӧма. Уна рајонјасын (Іжма, Сыктыв, Уѳора, Кулӧмѳін) торја колхознӧј органіѕаціјајас кіѳѳан выјынӧѳ.

Мем кажітчӧ, мыј сіјӧ гырыѳ пољіѳіческӧј ӧшыб-

(Помыс 3-ӧѳ лістбокын)

*) Ѳетӧма жівӧј запіѳ ѳерѳі.

Пропаганԃiстскöј ужлы меԁыжыԁ вԋiмаԋiје

ВЛКСМ Обком III-öԁ пԉенум вылын РУԁЫХ јортлöн реч

(пом)

каjасыс, коԁјас јылыԍ мунö ԍорнiыс ԁа пропаганԁа ужын тырмытöмторјасыс објасԋајтчöны сыын, мыј комсомоллöн обком öнiöԅ-на ез вермы котыртны быԁлунԍа, сiстемаԏiческöј рајоннöј комсомоԉскöј органiзацiјајасöн торјöн веԍкöԁлöм, а сiԅ-кö обкомлöн бјуро унаыԍ вöлi ԉiшiтчöма торја рајонјасса органiзацiјајаслыԍ ԃејствiԏеԉнöј положеԋiјесö торјöн тöԁöмыԍ.

Оз поԅ бокö коԉны парԏiјнöј органiзацiјајасöс, комсомолын партруководство. Комi АССР-са уна парԏiјнöј органiзацiјајас ԅоԋнас переԁоверајтöны томјöзöс воԍпiтајтöм комсомоԉскöј работԋiкјаслы најöс веԍiг проверiтныс кöсјытöг.

Мi правöԍ јуавны ВКП(б) Сыктывса, Лузса, Уԁораса, Сыктывԁiнса ԁа Iжмаса рајкомјаслыԍ кöнi најö вöлiны, кор асланыс рајонјасас расԋаԃiтчiсны уна первiчнöј комсомоԉскöј органiзацiјајас. Мi правöԍ сувтöԁны вопрос парԏiјнöј органiзацiјајас воԅын i тајö öшыбкајасԍыс комсомол ԁiнö партпрiкрепԉоннöјјасöн кывкутöм јылыԍ. Комсомол ԁiнö ԉекымын партпрiкрепԉоннöјјас збыԉвылö аԍныԍö чувствујтöны „воԉнöј хуԁожԋiкјас“ положеԋiје вылын кыԅ та јылыԍ гiжлiс мiјан партiјалöн ЦО „Правԁа“ 1937 воԍа февраԉ 15-öԁ лунԍа переԁовöј статтаын.

Кущöм вывоԁјас колö вöчны Горкомлыԍ ԁа рајкомлыԍ отчотнöј ԁокладјас обсужԁајтöм бöрын. Ме ԁумајта, мыј тајö вывоԁјасыс гöгöрвоанаöԍ. Збыԉвылö, настојашщöја комсомол комi областнöј органiзацiјаса руковоԃашщöј комiԏетјас ез бергöԁчыны пропаганԃiстскöј уж вопросјас ԁiнö. Пропаганԃiстскöј уж оз боԍт основнöј ԁа главнöј местасö органiзацiјајас ԁа комiԏетјас быԁлунԍа ужын. Комсомоллöн комi областнöј органiзацiја, колö боԉшевiстскöја прiзнајтны, тöԁчымöнја коԉiс асыс ужсö перестроiтöмöн.

Боԉшевiстскöја колö прiзнајтны, мыј Комi областнöј комсомоԉскöј органiзацiјаöн Крајкомԍаԋ веԍкöԁлöмыс ԁа торјöн-ԋiн практiческöј живöј отсöгыс вöлi јавнö тырмытöм. Таыԍ Крајком ԁолжен вöчны колана вывоԁјас. Мiјан могыс сыын, меԁым öԁјöжык венны коԉöмсö комсомол Комi областнöј органiзацiјалыԍ ВЛКСМ Х-öԁ сјезԁöн ԁа ВЛКСМ ЦК мöԁ пԉенумöн сувтöԁöм могјассö олöмö пöртöмын. Öԁјöжык бырöԁны ԍерјознöј тырмытöмторјассö ԁа öшыбкајассö, коԁјас емöԍ пропаганԃiстскöј уж котыртöмын. Мiјан ужын тырмытöмторјассö абу коланлуныс повторајтны, најö тырвыјö гöгöрвоана формуԉiрујтöмаöԍ ЦК II-öԁ пԉенум решеԋiјејасын. Мi тiјанкöԁ его-на вермöј венны најöс ыжыԁ јукöнын. Меным кажiтчö, мыј öнi Комi областнöј комсомоԉскöј органiзацiја воԅын став јоԍлуннас, кыԅi ԋекор, сулалö мог—паԍкöԁны колхозјасын, колхознöј томјöз пöвсын асԍыс вԉiјаԋiјесö. Практiческi тајö означајтö.

Меԁвоԅ, — колхозјасын ещалыԁа ԁа слабöј первiчнöј органiзацiјајасöс органiзацiоннöја јонмöԁöм. Тани мi асԍыным главнöј вԋiмаԋiјесö ԁолженöԍ сосреԁоточiтны тајö органiзацiјајаслы колхознöј томјöз пöвсын поԉiԏiческöј уж пуктöм куԅа ԁа сылыԍ воԅынмуныԍ јукöнсö комсомолö кыскöм куԅа практiческöј отсöг ԍетöмö.

Колö гöгöрвоны мiјан руковоԃашщöј работԋiкјаслы, комсомоԉскöј актiвлы, мыј уна сушществујтыԍ ещалыԁа ԁа слабöј первiчнöј органiзацiјајас колхозјасын оз вермыны паԍкöԁны ԍерјознöј поԉiԏiко-воԍпiтаԏеԉнöј, куԉтурнöј уж колхознöј томјöз массаын.

Мöԃкö,--Комi АССР-са јона унжык колхозјасын абу комсомоԉскöј органiзацiјајас. Тајö колхозјасын обком ԁа рајкомјас јона омöԉа-на нуöԁöны поԉiԏiческöј уж колхознöј томјöз пöвсын. Могыс сулалö сыын, меԁым мi асланым став ужын торјöԁiм **торја** вԋiмаԋiје колхознöј томјöз пöвсын, кöнi абуöԍ комсомоԉскöј органiзацiјајас, быԃлунја массöвöј поԉiԏiческöј, куԉтурнöј уж пуктöм вылö.

Iменнö тајö ужыс поԁув вылын мi ԁолженöԍ ԁобiтчыны переԁовöј прöвереннöј колхознöј томјöзыԍ колхозјасын выԉ первiчнöј органiзацiјајас лöԍöԁалöм. Но колö гöгöрвоны, мыј тајö абу пробԉема, а **талунја практiческöј мог.**

Обком ԁа быԃ рајком парԏiјнöј органiзацiјајас, парԏiјнöј комiԏетјас отсöгöн ԁолженöԍ лöԍöԃны обком ԁа рајкомјас берԁö постојаннöј ԉекторскöј группајас, котыртны областнöј, карса ԁа рајонјасса комсомоԉскöј актiвлыԍ сiјö колхозјасö ветлывлöм, кöнјасын абуöԍ первiчнöј комсомоԉскöј органiзацiјајасыс, томјöзлыԍ собраԋiјејас, ԁокладјас ԁа торја поԉiԏiческöј вопросјас куԅа беԍеԁајас нуöԁавлöм могыԍ.

Боԉшевiстскöј ԍуԍлун, поԉiԏiческöј јоԍлун ԁолжен проԋiзывајтны мiјанлыԍ став пропаганԃiстскöј ужнымöс. Тајö ԁолжен гöрԁ виԅöн мунны став мiјан быԃлунја ԃејаԏеԉноԍт пыр. Боԉшевiстскöј ԍуԍлунтöг, поԉiԏiческöј јоԍлунтöг боԉшевiстскöја ужавны оз поԅ ԁај он вермы. Контрреволуцiоԋерјас-троцкiстјас банԁа вылын процесслöн поԉiԏiческöј урокјасыс мiјанöс ԁолженöԍ велöԁны уналаö. Сiјö урокјасԍыс мiјан пöвсыԍ быԁöн, быԁ комсомоԉец ԁа комсомолка ԁолженöԍ вöчны практiческöј ԁа поԉiԏiческöј вывоԁјас.

Лоны ԍуԍöн, поԉiԏiка боксаԋ виԅöԁны быԁ факт ԁорö, петкöԁчöм ԁорö. Кужны тöԁмавны врагöс, кöԏ кыԅi сiјö ез вöв ԅебԍöма, ерԁöԁавны ԁа вöтлавны најöс мiјан раԁјасыԍ. Бöрја каԁö комсомол крајувса органiзацiја торја ԏвенојасын, торјöн-кö Комi областса органiзацiјаын емöԍ контрреволуцiоԋерјас-троцкiстјас коԉасјаслöн вылазка фактјас: (Ԍевернöј областса Сокоԉскöј рајонын, морскöј учеԋiчество школаын Архангеԉскын, Комi АССР-са Кулöмԁiн ԁа Iжма рајонјасын, Сыктывкарын).

Мыј јылыԍ вiсталöны тајö фактјасыс? Фактјас вiсталöны, мыј тајö органiзацiјајас боԉшевiстскöј ԍуԍлунныс ныжмöма. Абу ужаныс колана поԉiԏiческöј јоԍлунныс. Тајö ерԁöԁалöм конкретнöј фактјасыԍ ԁолженöԍ асланыс вöчны урокјас мiјан став комсомоԉскöј органiзацiјајас, руковоԃашщöј комiԏетјас, крајевöј комiԏетԍаԋ завоԃiтöмöн.

Главнöј тырмытöмторјыс, коԁöс мi ԁолженöԍ венны меԁԍа матыса каԁö, лоö сыын, мыј мiјан аԍныԍö, комсомоԉецјасöс, тырмытöма-на мобiԉiзујтöма парԏiјалыԍ ԁа јöзјаслыԍ конкретнöј врагјассö ерԁöԁалöм вылö, мыј вöсна емöԍ фактјас, кор нароԁ врагјаскöԁ мiрiтчытöма тышкасöм, најöс ерԁöԁалöм ԁа комсомол раԃјасыԍ вöтлалöм пыԃԃi, леԅалöны уна пöлöс резоԉуцiјајас.

Комi АССР-са комсомоԉскöј органiзацiја воԅын öнi сулалö нуöԁны ыжыԁ ԁа сложнöј уж (тајö ужсö öткымынлаын завоԃiтöмаԋiн) комсомоԉецјаслы ԁа томјöзлы поԉiԏiческöј урокјас ԁа анԏiсöветскöј троцкiстскöј центр вылын процесс маԏерiалјас разјасԋајтöм куԅа. Тајö ужсö мi ԁолженöԍ нуöԁны комсомоԉецјаслыԍ ԁа комсомоԉскöј органiзацiјајаслыԍ боԉшевiстскöј ԍуԍлунсö воԅö кыпöԁöм поԁ вылын, парԏiјалыԍ ԁа јöзјаслыԍ врагјасöс контрреволуцiоннöј троцкiстскöј еԉементјасöс ԁа налыԍ поԍԉеԁышјассö, налыԍ сојуԅԋiкјассö правöј отщепеԋецјасöс ԁа нацiонаԉiстiческöј еԉементјасöс асланым раԁјасыԍ воԅö ерԁöԁалöм ԁа вöтлалöм поԁ вылын, комсомоԉецјас ԁа томјöз массајасöс боԉшевiстскöј партiја гöгöр, ВКП(б) ЦК ԁа ԉубiмöј ԁруг, учiԏеԉ ԁа вожԃ **Сталiн** јорт гöгöр нöшта топыԁжыка шымыртöԁöмöн.

Рајкомол пропаганԃiстскöј ужöн оз веԍкöԁлы

Кԋаԅев јортлöн ԍорԋi

Ме веԍкöԃла ВКП(б) iсторiјалыԍ основнöј моментјассö велöԁан комсомоԉскöј кружокöн—Порубса МТС-ын. Кружокын 7 велöԃчыԍ. Öнi велöԁам гражԃанскöј војна ԁырԍа каԃколаст. Вужiм выԉ программа куԅа велöԃчöмö.

Заԋаԏiјејас вылö велöԃчыԍјас локталöны конԍпектјасöн. Сöмын кык комсомоԉец бöрја заԋаԏiје вылас волiсны конԍпектјастöг. Оз тырмыны Ԉеԋiнлöн ԁа Сталiнлöн учебԋiкјас. МТС берԃын сöмын ем Ԉеԋiнлöн öԏi полнöј собраԋiје сочiԋеԋiје, öԏi шесԏiтомԋiк ԁа Ԉеԋiнлöн—Стаԉiнлöн кујiм оԃнотомԋiк. Оз ԍурны мiјан вожԃјаслöн автобiографiјајасыс. Гражԃанскöј војналыԍ каԃколастсö прöјԃiтiгöн јона колöны Ворошiлов ԁа Кујбышев јортјаслöн бiографiјаныс.

Кор ме ԏема куԅа вöча рассказ, секi став велöԃчыԍјас нуöԁалöны запiԍјас. Кружокын щöщ велöԁiм Конԍԏiтуцiја проект јылыԍ Сталiн јортлыԍ ԁокладсö, выԉ Конԍԏiтуцiјалыԍ ԏекстсö ԁа троцкiстскöј параԉеԉнöј центр вылын процесслыԍ маԏерiалјас. Мiјан вöлi öшыбка, мыј тајö маԏерiалјассö велöԁiм программа куԅа велöԃчöм вылö ԍетöм часјасын, но тајö öшыбкасö öнi веԍкöԁам.

Лузса рајком пропаганԃiстскöј ужöн веԍкöԁлö зев омöԉа. Мiјан машинотракторнöј станцiја берԃын ужалö кујiм комсомоԉскöј кружок ԁа тајö кружокјас заԋаԏiјејас вылаԍ ез волыв рајкомса öԏi работԋiк. Пропаганԃiстјаслöн ԍемiнар езжö вöвлы.

1936 воын мiјан комiԏет органiзацiјаöԁ пырiсны 11 выԉ комсомоԉец, на пыщкыԍ сiԉiмыс нывбабајас. Öнi ставыс лоi 41 комсомоԉец. Колö шуны, мыј мiјан парԏiјнöј органiзацiја комсомолöн веԍкöԁлö тырмытöма. Ме, кыԅi партпрiкрепԉоннöј, ужала, а парторг Попов во чöжöн волiс сöмын кујiм комсомоԉскöј собраԋiје вылö. Мукöԁ коммуԋiстјасыс комсомоԉскöј собраԋiјејас вылö оз волывны.

Ԋесојузнöј томјöзлы котыртiм ԏекущöј поԉiԏiка велöԁан кружок. Менам кружокса став комсомоԉецјас ԋесојузнöј томјöз пöвсын ужалöны пропаганԃiстјасöн ԁа чԏецјасöн. Таԅiкöн мiјан вԉiјаԋiјеным лоiс ыжыԁжык ԁа томјöзлöн кыптiс актiвноԍтыс, меԁԍа переԁовöј томјöзыс кутiсны ԍетавны комсомолö пырöм куԅа зајавԉеԋiјејас.

Могным öԏi— ужаламöј öтув

(ОБОНО-ын јуралыԍ Јеԉкiн јортлöн ԍорԋi)

Тани нораԍiсны ԉiкпунктјасын учебԋiкјас ԁа ԏетраԃјас тырмытöм вылö. Ме тöԁчöԁа, мыј ԏетраԃјасöн ԁа учебԋiкјасöн снабжајтöм мiјан нуöԁԍö тöргујтыԍ органiзацiјајас пыр, централiзованнöј пöраԁокöн. Рајонјасын емöԍ случајјас, кор местајас вывԍыс ԋеграмотнöјјаслыԍ ԁа малограмотнöјјаслыԍ лыԁсö бура тöԁтöг учебԋiкјассö јуклöмаöԍ ԋеправiԉнöја.

Но ԏетраԃјас мiјан оз тырмыны. Öнöԅ ԍетлöм ԏетраԃнас мi вермiм ԅескыԁ пырыԍ обеспечiтны сöмын вԍеобуч школајасöс. Öнi Наркомпрослыԍ корiм соԁтöԁ уна ԏетраԃјас. Емöԍ i Мурашын. Мыјöн воасны, ԍетыԍ мыјкö-мынԁа меԁвоԅ ԍетам поԃростокјас школајаслы.

Јанвар тöлысöԅ поԃростокјас велöԃчiсны взрослöјјаскöԁ öԏi школаын. Ԋеграмотнöј ԁа малограмотнöј поԃростокјасыс республiкаын лыԃԃыԍö 700 морт сајас. Öнi налы котырталам спецiаԉнöј школајас. Ԋеграмотнöј ԁа малограмотнöј поԃростокјассö колö зiԉԍыны коԉöԁны сiктјасö, Кытчö чукöрмас 8—10 поԃросток, сетчö i котыртны рытја школајас. Кытчö тамынԃаыс оз чукöрмы, колö велöԁны iнԃiвiԁуаԉнöја ԁа группöвöја, но век-жö поԃростокјасöс велöԁны взрослöјјасыԍ торјöн.

Залԍаԋ: Уна-ö сулалö öԏi мортсö велöԁöмыс?

Јеԉкiн. Öԏi поԃростокöс велöԁöмыс шöркоԃԃема сувтö 60 шајт.

Поԃростокјасöс грамотаö велöԁан ыжыԁ могсö решајтöны јöз, каԁрјас. Велöԁöм вылас емöԍ став условiјејас. Сöмын тајö почотнöј уж вылас колö бöрјыны, выԁвiгајтны грамотнöј, куԉтурнöј јöзöс, органiзаторјасöс. Колö отсавны тајö работԋiкјасыслы ԁа кыпöԁны налыԍ авторiԏетсö.

Вај лöԍöԃамöј нароԃнöј образоваԋiје органјасса ужалыԍјас ԁа комсомоԉскöј работԋiкјас пöвсын топыԁ контакт. Тајö обшщöј ԃелöас поԃростокјасöс, ԁопрiзывԋiкјасöс ԁа томјöзöс велöԃöмас кутамöј ужавны öтув. Комсомоԉскöј органiзацiјајаслыԍ мi корам ыжыԁ отсöг тајö томјöз масса пöвсас поԉiԏiко-воԍпiтаԏеԉнöј уж нуöԁöмын. Мi корам комсоргјаслыԍ щöщ тöжԃыԍны, меԁым поԃростокјасыс ԁа томјöзыс волывласны заԋаԏiјејас вылö.

ВЛКСМ Војвыв крајкомлöн вреԃнöј пракԏiка

Пöраԃокыс тащöм: крајкомлöн бјуро вöчö решеԋiје рекоменԁујтны рајкомса ԍекретарöн, шуам, Ԋеiԅвестных јортöс. I лун мöд мысԏi крајкомса преԃставiԏеԉ мöдöдчö „новобраԋецкöд“ щöщ рајонö „пуксöдны“ выԉ ԍекретарöс. Тајö процеԁурасö точнöја опреԃеԉiтöм могыс, коԁi ԋiнöм оз кут обшщöјсö сојузпыщса ԃемократiјакöд, „пуксöдны“ ԏермiн кыӡi оз поԅ јона уместнöј. Тајö кывјыс севернöј крајкомын лоiс борԁјаöн. Војвылын ԍекретарјастö оз бöрјыны, а „пуксöԃалöны“.

— Вiсталöј, кöнi Руԁых јорт?

— Сiјö команԃiровкаын, мунiс комiö „пуксöдны“ выԉ ԍекретарöс...

Комсомоԉскöј ԃемократiјатö танi ӡугöны восьсöн, сы јылыс тöждысьтöг, меԃым кöԏ формаԉнö тупкыны тыԁалана беззакоԋiјесö.

Со нуöдсö öчереԁнöј „переброска“, коԁi лоас Ԉежскöј комсомоԉскöј органiзацiјаса веськöдлысьöн.

Крајком решајтö:

„Рекоменԁујтны ВЛКСМ Ԉежскöј рајкомса ԍекретарöн Грузов јортöс, коԁi öнöӡ ужалiс комсомол Сокоԉскöј рајкомса поԉiтучоба отԃелын јуралысьöн. Објажiтны Грузов јортöс ӡiк пыр-жö мунны Ԉежскöј рајонö ԁа кутчысьны ужö“.

Шуам, ԍекретарöн рекоменԁујтöмыс крајком прав. Но кытыс сещöм чајтöмыс, мыј Грузовöс ԉежскöј комсомоԉецјас објазаԏеԉнö бöрјасны асланыс ԍекретарöн? О, тајö ԋöԏi оз волнујт крајкомса јортјасöс! Најö прiказывајтöны Грузовлы „ӡiк пыр-жö кутчiсьны ужö“.

Назначiталöм рајкомјасса ԍекретарјаслыс перечеԋсö лыдԃыны—ыжыԁ ԁа муӡтана уж. Војвыв областын абу зев кокԋi аӡӡыны рајкомса ԍекретарöс, коԁi еськö быԁмiс аслас органiзацiјаын. Грöзнöј петкöԁчöмöн лоiс весьiг первiчнöј комсомоԉскöј органiзацiјајасса веськöдлысьјасöс массöвöја назначiталöм. Јöзлы ԋекущöм основаԋiјејастöг сетсö ԍекретарјаслöн „профессiја“. Со крајкомö локтöны јöз, коԁјас помалöмаöсь учебнöј завеԃеԋiје. Крајком, важöн-ԋiн бырöдöм бiржа труԁаö пöртсöмöн, завоԃiтчö јуклыны „ужалан вын“, коԁöс пропаганԃiстöн, а коԁöс i ԍекретарöн. Со уна лыԁа бјуро решеԋiјејас пöвсысь öтi:

„Мöдöдны Ԍеԉеԋiн јортöс комсомол архангеԉскса горком распораженiје улö ВЛКСМ вöрзавоԁса комiԏетын ԍекретарöн ужалöм могысь“.

Кущöм вöрзавоԁö? Тајö абу важнö. Архангеԉскын вöрзавоԁјасыԁ уна, кытчö-кö-ԁа пуксöԁасны.

В.-Устьугса Красавiнскöј фабрiкаын—јон комсомоԉскöј органiзацiја. Танi 300 комсомоԉец сајö, тöԁчымöнја партiјнöј прослојка. Красавiнсајас асланыс раԁјасысь ԋоԉ јортöс выԁвiԋiтiсны рајоннöј ужјас вылö. Артмiс сiӡ, мыј i меԁбöрја фабрiчнöј ԍекретарсö выԁвiԋiтiсны мöд, јонжыка кывкутана участок вылö. Крајком сен кыӡ сен:

„Рекоменԁујтны ВЛКСМ Красавiнскöј комiԏетса ԍекретарöн Панкратов Павел Ԍеменовiч јортöс“.

Павел Ԍеменовiч, гашкö, i уважајтана јорт, но тајö решеԋiјеöӡыс сiјö ужалiс Војвыв областса мöд рајонын, i ԋе сöмын Красавiнскöј фабрiкаын, но i В.-Устьугын ԋекор ез вöвлы. Мыјланö сiјöс рекоменԁујтныс? Ԋеужеԉi фабрiкаса комсомоԉецјасыс ез вермыны веськöдлыссö бöрјыны асланыс раԁјасысь?

Тащöм ԏерпiтны поԅтöм обычајыс паськалöма i улысса комсомоԉскöј органјасын. Оз-жö вермы рајком колччыны аслас крајкомысь! I комсомол Сокоԉскöј рајком бјуро протоколысь мi лыԁԃам:

„Ԍверԃлов ԋiма завоԁса ВЛКСМ комiԏетын ԍекретар јылысь“. „Рекоменԁујтны комiԏетса ԍекретарöн рајкомса iнструктор Новiков јортöс“.

I сен-жö:

„ВЛКСМ рајкомса iнструктор јылысь“. „Новiков јорт местаö рајкомса iнструкторöн выԁвiԋiтны Скрiпiцына јортöс“.

Тајö прöстö-ԋiн наглост! Завоԁса комсомоԉецјас нöшта оз тöԁны, мыј налы гöтöвiтiс рајком, а Новiковöс бöрјöмсö лыԁԃöныԋiн артмöм фактöн, i весьiг сы местаö вынсöԁöма выԉ iнструкторöс.

Војвыв областын чорыԁа есьсöны сыын, мыј комсомоԉецјас ԋекор оз лыстны субтны рекоменԁујтöм канԃiԁатыслы паныԁ. Тöлысь сајын „Суԉфастројö“ „пуксöԁiсны выԉ ԍекретарöс. Горком рекоменԁујтiс Шiрокiх јортöс. Сöмын возражајтiсны „суԉфастстројса“ комсомоԉскöј актiв, канԃiԁатнас выԃвiԋiтiсны актiвiст Iван Заԉажныјöс. Саламбоԉскöј рајкомса ԍекретар сiӡ-жö вöзiс тајö канԃiԁатурасö. Но поԅö öмöј мунны горком прiказлы паныԁ?! I, сы вылö вiӡöдтöг, мыј весьiг обшщöј собраԋiје вылын уна комсомоԉецјас гöлöсујтiсны Шiрокiхлы паныԁ, сiјöс векжö вöлi „бöрјöма“. Татчöӡ „Суԉфастстројын“ „пукалiс“ Выборных јорт. Сiјöс вöлi таӡ-жö „бöрјöма“.

Ԍекретарјасöс помкаöн i помкатöг назначајталан шогмытöм сiстемаыс областас куԉтiвирујтсö важсаԋ. Бöрја вiт вонас 8-öд номера вöрзавоԁын вöлiны сiԅiм ԍекретар: Петраков, Рогачев, Тарзанов, Ԏiтов, Панкратов, Шiрокiх ԁа Голомыслов. На пöвсысь ԋекоԁ ез вöвлы вöрзавоԁса рабочöјöн ԉiбö служащöјöн.

Молотов ԋiма вöрбiржаын, Архангеԉскса бумстројын, 25, 5, 6, ԁа 7-öԁ номерјаса вöрзавоԃјасын, Суԁоремонтнöј завоԁын, Молотов ԋiма вöрзавоԁын, Меԃiцiнскöј iнстiтутын,—пöшԏi быԁ первiчнöј органiзацiјаын, кытöн комсомоԉецјаслöн лыԁыс 40—50 ԁорысь унжык, ԍекретарјасöн пукалöны мöдöԁалöм, назначiталöм уна „Ԋеiԅвестнöј јортјас“.

Уставöс став тајö ӡугöмјасыс вöчöны органiзацiјајасын ԋенормаԉнöј обстановка. Лыстасны-ö наöнжö мöдöԁалöм јöз јона крiԏiкујтны крајкомöс ԉiбö рајкомöс? Кутас-ö тајö „ԋеiԅвестнöј јортыс“ отчiтывајтчыны комсомоԉецјас воӡын, коԃјас вылö сiјö вiӡöдö оз кыӡ асьсö бöрјысьјас вылö, а кыӡi поԁчiԋонöјјас вылö?

Актiвiстјасöс шыблалöмјас, вешталöмјас, „пуксöԁалöмјас“ збыԉысь вајöԁöны комсомоԉскöј аппаратöс јогöстöмö, кыӡi тајö вöлi Војвыв областын, крiԏiка ԁа аскрiԏiка пöԁтöмö. Гöгöрвоöны-ö тајöс ВЛКСМ Војвыв крајком ԁа сылöн ԍекретар Руԁых јорт?

С. Вiноградов.

Архангеԉск.

(„Комсомоԉскаја правԃа“-ысь).

Öԃјöжык веськöԃавны öшыбкајас

Талун мi перепечатајтам „Комсомоԉскаја правԃа“-лысь статја, кытöн справеԁԉивöја крiԏiкујтö комсомол Војвыв крајкомлысь руковоԁствосö. Крiԏiкаыс—тыр правԃивöј. Ԍорԋiыс мунö сы јылысь, меԃым торја руковоԃашщöј работԋiкјас ез лысьтны асьнысö лыԁԃыны началԋiкјасöн, меԃым собԉуԁајтны сојузнöј ԃемократiја, улысса ԅвенојасын быԁ тыны ԁа сеԍаԋ выԁвiгајтны каԁрјасöс, паськöдны улысса органiзацiјајаслысь воԅмöстчöмсö, iнiцiаԏiвностьсö, ԋе чеччавны уставын iнԁöм рамкајас вомöн.

А ВЛКСМ выԉ уставлöн öкмысöԁ параграфыс гласiтö:

„Комсомол органiзацiоннöј стројеԋiјеын руководашщöј прiнцiпöн јавԉајтчö ԃемократiческöј централiзм, мыј означајтö:

а) комсомоллысь став руковоԃашщöј органјассö вылыссаԋ улöӡ бöрјöм;

б) комсомоԉскöј органјаслöн асланыс комсомоԉскöј органiзацiјајас воӡын перiоԃiческöја отчiтајтчöм;

в) чорыԁ комсомоԉскöј ԃiсцiпԉiна ԁа ещажыкöн унжыклы поԁчiԋајтчöм;

г) высшöј комсомоԉскöј органјаслöн решеԋiјејасыс улыссајаслы ԁа комсомол став шԉенјаслы кывшутöг објазаԏеԉнöј“...

Вот кущöм требоваԋiјејас субтöдö устав. Гöгöрвотöмыс татöн ԋiнöм абу, ставсö гiжöма скупыԋiк, скромнöј кывјасöн. Но сојузлöн устав—iнмö став руковоԃашщöј комсомоԉскöј работԋiклы ԁа быԁ комсомоԉецлы. Та вöсна i „Комсомоԉскаја правԃа“ сещöм чорыԁа тышкасö устав рамкајас вомöн чеччалысьјаскöд, уставлысь требоваԋiјејассö ӡугöмјаскöд.

Крiԏiкаыс тырвыјö iнмö i Комi республiкаса комсомоԉскöј органјаслы. Öд i мiјан абу ещаöсь сещöм реԏiвöј веськöдлысьјасыс, коԁјас ԁасöсь прiказнöј пöраԁокöн пуксöԃавны комсомоԉскöј комiԏетјасса ԍекретарјастö ԁа комсоргјастö.

Рајоннöј комсомоԉскöј органiзацiјајас торја ԅвенојасöн тöԃмасöм бöрын тыԁовтчiс, мыј Кулöмԃiнын мунöны ԏерпiтны поԅтöм безобраԅiјејас. Сетöн ԃасьiԅiм кусыԋöн вежԋöԃлöны сојузнöј ԃемократiјатö!

Кулöмԃiнса рајком протоколјасыс поԅö частö аӡӡыны, кытöн первiчнöј комсомоԉскöј органiзацiјајаслы „рекоменԁујтöны“ ԍекретарöс. Тащöм „гöсԏiԋечыс“ весьiг пукалö i Мыс тракторнöј базаса комсомоԉскöј комiԏетын. А базаса комiԏетын ԍекретар Шешуков назначајталан поԉiԏiкасö успешнöја нуöдö воӡö: комiԏет засеԃаԋiје вылын назначајтöны группоргјасöс. Таӡ „пуксöԃiсны“ ԏеррiторiаԉнöј группаö Уԉныров јортöс ԁа механiческöј масԏерскöјö Попова јортöс. Тајö „группоргјасыс“ öнöӡ оз ужавны i најöс комсомоԉецјас оз тöԃны.

Ԉiбö мöԁ факт. Тајöс рајкомса ужалысьјас вöчöмаöсь хiтрöјжыка-ԋiн. Кулöмԃiнса среԁԋеј школаö мöдöԁöны комсомоԉец Новiковöс. Сылы сетöмаöсь наказ: первој мун ԁа ужав, а сессa меԃым комсомоԉецјас бöрјасны.

Школаса актiв Новiковысь öткажiтчö. Öткажiтчöны сiјöн, мыј Новiков ужалö ԁыша. Ԍетöмаöсь тајö школасыс öԏiк комсомоԉскöј кружок ԁа заԋаԏiјејассö ԁугԁывтöг орјöԁлöма. А рајком налы мырԁöн тувјалö.

Комсомол устав 38-öԁ параграфын гiжöма:

„... Первiчнöј комсомоԉскöј органiзацiјајасын ужыс нуöԁсö, кыӡi правiлö производство вылын ужалöмысь мезԁытöм работԋiкјасöн. Мезԁöм работԋiкјасыс вермасны торјöԁсыны јонжыка гырысь первiчнöј органiзацiјајас комiԏетјасын **сöмын ВЛКСМ ЦК-саԋ разрешеԋiјеöн**“.

Тајö требоваԋiјеыс Кулöмԃiнын бара оз олöмö пöртсы. Сетöн аснаукнаныс платнöј ԍекретарјасöс пуксöԁöмаöсь тракторнöј базаö, Уԉԉанаö ԁа среԁԋеј школаö.

Рајкомса ԍекретарыс Козлов ем сiјö ԏiплöн копiја, кущöм ԏiпöс аслас „Унԏерпрiшiбејев“ гiжöԁын петкöԁлö роч пiсаԏеԉ А. П. Чехов. Öԁ факт, мыј Кулöмԃiн рајонын уна комсорг весьiг полöны пыравны комсомол рајкомö. Факт, мыј Козлов комсомоԉецјасöс ԁа комсоргјасöс оз велöԁ, а вiԁö быԁ паныԃлоiгöн ԁа ԏеԉефон пыр сорԋiтiгöн.

Тащöм безобраԅiјејасыс емöсь ԋе сöмын Кулöмԃiн рајонын. Најö емöсь i республiкаса мукöԁ комсомоԉскöј органiзацiјајасын ԁа ԅвенојасын.

Кор лыԁԃан „Комсомоԉскаја правԃалысь“ крiԏiкасö ԁа партiјнöја вiӡöԁлан ас гöгöрыԁ, тыԁовтчöны зев уна безобраԅiјејас. Комсомоԉскöј органјаслöн, могыс сыын, меԃым тајö ԋеԁочотјассö öԃјöжык веськöԃавны. Веськöԃавны болшевiстскöја, республiкаса став комсомоԉскöј органiзацiјаын, обкомсаԋ завоԃiтöмöн ԁа комсомоԉскöј группајасöн помалöмöн.

Ԍорԋi мунö сы јылысь, меԃым олöмö тырвыјö нуöԁны комсомоллысь устав. Комсомоԉскöј актiв тајö öшыбкајассö веськöԃлöмын ԁолжен босьтны јурнуöԃана роԉ.

Прiмернöј органiзацiја

Јеԏiмов јорт сорԋiыс

Шојнаты рајонын меԁбура ужалö Аныбса ԏеррiторiаԉнöј комсомоԉскöј комiԏет. Сетöн комсомоԉецјаслöн ыжыԁ влiјаԋiјеыс том јöз вылын. Та вöсна i öԃјö быԁмö органiзацiјаыс.

Колöмвоса јуԋ тöлысьын сöмын-на вöлi 6 комсомоԉец, а öнi-ԋiн котыртiм комiԏет, лоiны ԁасöԏiöн. Јуԋ тöлысьын ез вöв öԏi комсомолка, а öнi ԋоԉ нывлöн öтпырјö воiс комсомолö пырöм куԅа зајавԉеԋiјејас.

Најö ԋеважöн помалiсны Карпiнскöј учебԋiк куԅа велöԁчöм ԁа вужiсны ВКП(б) iсторiјалысь основнöј моментјассö велöԁöмö. Кружоклöн заԋаԏiјејасыс оз орјасьлыны. Регуԉарнö ужалö томјöзлöн обшщеобразоваԏеԉнöј кружок.

Комсомоԉецјас öԃјö быԁмöны. Лобанов јорт во жын сајын-на вöлi меԃса ԋеԃiсцiпԉiнiрованнöј, ԋеаккуратнöј мортöн, а öнi-ԋiн лоiс вöрлеӡысь-стахановецöн, ԃiсцiпԉiнiрованнöј комсомоԉецöн, томјöз пöвсын бур органiзаторöн. Јона зiльöмöн ужалö комiԏетса ԍекретар Пiменов јорт. Ачыс Пiменов јорт ужалö i комсомоԉскöј кружокын пропаганԃiстöн.

Ответств. реԃактор М. Ԍ. ԁЫМОВ.

Уполн. Облита № 654. Отпечатано в тип. УМП. Дом печати. Тираж 2265.